

De oogst van vijf jaar wijkaanpak

Resultatenboekje

Gemeente Delft

Woord vooraf

We zijn vijf jaar aan de slag met de wijkaanpak. Hoog tijd om vast te stellen welke resultaten er zijn geboekt.

In 1998 is de wijkaanpak van start gegaan en werd er eerst volop geïnvesteerd in het op een nieuwe wijze werken aan de leefbaarheid en veiligheid in de wijken. Met de basis die zo is gelegd, werden geleidelijk aan de eerste resultaten zichtbaar en tastbaar. Nu, na vijf jaar wijkaanpak, is er inmiddels sprake van een zeer rijke oogst.

Deze oogst wordt in dit resultatenboekje aan u gepresenteerd in de vorm van een bloemlezing. Getracht is deze een zo goed mogelijke doorsnede te laten zijn van alle wijken en van de verschillende beleidsterreinen waarop met de wijkaanpak resultaten zijn geboekt.

Uit de bloemlezing komt duidelijk naar voren dat er door alle betrokkenen hard is gewerkt en dat er met elkaar veel tot stand is gebracht en in beweging is gezet. Nog steeds zijn er vele zaken die aangepakt en verbeterd moeten worden in de wijken. De bloemlezing maakt helder dat er met de wijkaanpak volop kansen zijn om nog vele resultaten te boeken. Wij vertrouwen er dan ook op dat bij het tienjarig jubileum van de wijkaanpak de oogst nog rijker zal zijn.

Met het in beeld brengen van deze rijke oogst zeggen we ook graag dank aan allen die een rol hebben gespeeld en een bijdrage hebben geleverd. We hopen dat het optimistische beeld dat uit de ervaringen van de afgelopen periode spreekt voor alle toekomstige betrokkenen als inspiratiebron dient.

Het college van burgemeester en wethouders.

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Participatie: wijkaanpak doe je samen	6
Samenwerkingsverbanden	6
Interview Anita Duijm en John Driehuys	8
Inzet van middelen tot participatie	9
3. Verbeteren van leefbaarheid	11
Vermindering vuiloverlast	11
Interview Anne van Bommel	12
Een beter milieu...	13
Met elkaar straten, pleinen en buurten beter inrichten	14
Interview Nick van Eijl	15
Interview Eric Rood	18
Mooier groen, meer bloemen en opfleuren	19
Interview Ton Ruijs	21
Interview Irene Lösing	22
Meer kunst en cultuur	23
Veiliger verkeer	23
Interview Claire Boelema	25
Interview Helen Skinner	26
Uitbreiding van vergunningparkeren	27
Werken aan veiligheid en beperken van overlast	28
Investeren in de jeugd	29
Interview Nieuwsbende	33
Brede schoolontwikkeling	34
Interview Roland de Vreede	36
Investeren in (buurt)winkels	37
Betere voorzieningen en meer activiteiten	37
Interview Stieneke Lambers	39
4. Slotwoord	40

1 Inleiding

Dit resultatenboekje biedt een overzicht van de oogst van vijf jaar wijkaanpak. De wijkaanpak is in 1998 gestart met als doel samen met bewoners en organisaties te werken aan de verbetering van de leefbaarheid in de wijken. Daarom kenmerkt de wijkaanpak zich door de ontwikkeling van overlegvormen en samenwerkingsverbanden tussen de gemeente en betrokken bewoners, bedrijven en organisaties; door maatwerk en een integrale aanpak van problemen die spelen in de straat, buurt of wijk.

In dit resultatenboekje wordt eerst uitgebreid aandacht besteed aan de participatie van bewoners: welke overlegvormen en samenwerkingsverbanden zijn ontstaan en welke middelen zijn daartoe ingezet? Vervolgens worden de resultaten die zijn bereikt op het gebied van de leefbaarheid in de wijken op een rijtje gezet en worden er vele voorbeelden beschreven van initiatieven die hieraan hebben bijgedragen. Deze resultaten en voorbeelden zijn gegroepeerd rond reeds bekende thema's in de wijkaanpak zoals vermindering vuiloverlast, mooier groen, werken aan veiligheid en investeren in de jeugd. Het geheel wordt geïllustreerd met foto's en met interviews met bewoners en professionals over wat zij van de wijkaanpak vinden.

Ook de resultaten van het EZH-project 'Investeren in de wijken' zijn in het boekje opgenomen, want ook dit project maakt deel uit van de wijkaanpak. Vele initiatieven in het kader van de wijkaanpak hadden ook niet goed verder gebracht kunnen worden zonder de middelen die via dit project beschikbaar zijn gekomen.

In de discussienota 'Doorontwikkeling wijkaanpak' is al uitgebreid ingegaan op de investeringen die zijn gedaan in de organisatie van de wijkaanpak en op de resultaten die daarmee tot stand zijn gebracht. Het is belangrijk om nogmaals vast te stellen dat vijf jaar wijkaanpak ook in de organisatie van de gemeente en haar partners veel te weeg heeft gebracht. Het belangrijkste resultaat is dat de werkwijze van de gemeente en haar partners is veranderd: van een meer aanbodgerichte werkwijze naar een meer vraaggerichte werkwijze waarbij de vraag van bewoners een centrale plek heeft gekregen. Het moge duidelijk zijn dat zonder deze investeringen in de organisatie de oogst van vijf jaar wijkaanpak lang niet zo rijk was geweest.

Participatie: wijkaanpak doe je samen

Centraal in wijkaanpak staat de dialoog en samenwerking met bewoners. Dit is een proces dat langzaam groeit. Het vraagt om het ontstaan van samenwerkingsverbanden waarvan bewoners het nut in zien en waarbij zij zich prettig voelen. Het vraagt ook om de inzet en het gebruik van middelen om die dialoog en samenwerking tot stand te brengen.

Inmiddels kent iedere wijk allerlei soorten samenwerkingsverbanden. Meestal geïnitieerd door de wijkcoördinator als bewaker van deze processen, soms door bewoners of het opbouwwerk. De grote hoeveelheid netwerken, die zo inmiddels in de wijken ontstaan is, kan als het grootste succes van de wijkaanpak gezien worden en heeft geleid van aanbodgericht naar meer vraaggericht werken. Hieronder wordt een aantal van de ontstane samenwerkingsverbanden genoemd. Naast deze gestructureerde samenwerkingsverbanden gebeurt er in iedere wijk iedere dag wel iets waarvoor bewoners de hulp of inzet van ambtenaren vragen. Deze ambtenaar is in veel gevallen de wijkcoördinator die door de wijk gekend wordt en dagelijks tientallen telefoontjes, mails en brieven krijgt te verwerken.

Samenwerkingsverbanden

Bewonersplatforms

Bijna iedere wijk beschikt inmiddels over een platform van betrokken bewoners die meedenken over de invulling van het wijkprogramma en de besteding van het wijkbudget. Daarnaast denkt een platform mee over de uitvoering van het wijkprogramma en vaak worden ook actuele zaken besproken. Deze platforms zijn in het kader van de wijkaanpak opgericht op initiatief van de wijkcoördinatoren en worden ondersteund door opbouwwerk. Inmiddels zijn ze uitgegroeid tot belangrijke gesprekspartners van de gemeente. Afhankelijk van het onderwerp organiseren platforms thema-avonden voor een bredere groep. In Tanthof bijvoorbeeld zijn al regelmatig thema-avonden over diverse onderwerpen, zoals over over enge plekken, bewegwijzering of hondenpoep, georganiseerd.

Buurtbeheeroverleggen

Afgelopen jaren zijn in een aantal wijken buurtbeheeroverleggen opgericht: overleggen van bewoners en wijkprofessionals over alle zaken die spelen in de wijk, met als doel problemen en wensen van bewoners rond beheer sneller en adequater aan te pakken. Gekeken wordt

dan bijvoorbeeld naar verbetering van het groen, naar de aanpak van zwerfvuil of naar de inrichting van de openbare ruimte. Zoals in Binnenstad-Zuid waar het opknappen van het Yperdek en het veilig maken van binnenterreinen besproken werd. Het buurtbeheeroverleg Binnenstad-Noord vergaderde onder andere over de problemen rond de nachtwinkel en de leefbaarheid rond het Doelenplein. In Vrijenban zijn vier buurtbeheeroverleggen waarin gesproken werd over onveilige verkeerssituaties, inrichting en onderhoud van het groen of Fleur Op acties. Ook in het buurtbeheeroverleg van Buitenhof staan deze zaken regelmatig op de agenda. Veel van de besproken wensen zijn inmiddels gerealiseerd; van het plaatsen van paaltjes tot grootschalige herinrichtingen.

Honderden bewonersbijeenkomsten

In de stad vonden honderden bewonersavonden en themabijeenkomsten plaats die over een specifiek onderwerp in de betreffende wijk gingen. Bijvoorbeeld over de herinrichting van straten, de inrichting van speelplaatsen, het al dan niet aanleggen van parkeerplekken of hondenuitlaatstroken, over wijkfeesten of drempels in de straat.

Werkgroepen

Iedere wijk kent groepen bewoners die zich specifiek met één onderwerp bezighouden. Soms met uitsluitend parkeren (zoals in Delftzicht), soms met de aanpak van zwerfvuil (Olofsbuurt) of zoals in Voorhof Noordoost met de aanpak van dat specifieke gebied. De Wippolder kent al lange tijd de werkgroep Verkeer. Voor jongeren werden regelmatig aparte werkgroepen gecreëerd. Zoals de jongerenwerkgroep in de Binnenstad of de Skateraad die overlegde over de inrichting van de skatebaan.

Belangenverenigingen, Verenigingen van Eigenaren (VVE's) en andere bewonersgroepen

In Delft opereren diverse actieve belangenverenigingen, bewonersgroepen, huurdersverenigingen en VVE's die in regelmatig contact met de gemeente naar verbeteringen in de buurt kijken. In de Binnenstad zijn door de wijkgerichte aanpak inmiddels acht bewonersgroepen die actief meedenken en vergaderen. Hetzelfde geldt voor de Wippolder waar vier buurten zijn die alle vier een actieve bewonersgroep hebben die zich regelmatig met het reilen en zeilen in de wijk bemoeit. Er zijn nog veel meer voorbeelden van actieve bewonersgroepen: neem de Rodekruisbuurt waar bewoners zich intensief bezig houden met de verkeerssituatie of de Afrikalaan, de Emmalaan, het Lodewijk van Deysselhof, de Nijlhof, de belangenvereniging Olofsbuurt/Westerkwartier of Voorhof II West.

Panels

In 1998 werden in een aantal wijken steekproefsgewijs panels samengesteld om als gesprekspartner voor de gemeente te dienen. Toen echter de samenstelling geen dwarsdoorsnede van de bevolking bleek te zijn, werd voortaan op een andere wijze met bewoners in gesprek getreden.

Voorhof Noordoost

“In vier maanden meer bereikt dan in de afgelopen 17 jaar!”

In de wijk Voorhof Noordoost bruist het van energie. Bewoners en ondernemers hebben de koppen bij elkaar gestoken om samen met de gemeente de leef- en werkomgeving in de wijk te verbeteren. Anita Duijm van de Vereniging van Eigenaren Westlandseweg 13-113 en John Driehuys van Ondernemersvereniging Voorhof Noord zijn enthousiast over de gehanteerde aanpak.

Jarenlang leek het alsof de gemeente de buurt een beetje was vergeten. Anita Duijm: “Als we een klacht over de omgeving hadden, was het zoeken naar de juiste ambtenaar. Het was niet duidelijk bij wie we moesten zijn. Daardoor gebeurde er ook weinig concreets.” Om daar verandering in te brengen zochten de verschillende Verenigingen van Eigenaren en de pas opgerichte Ondernemersvereniging elkaar op. “We zijn rond de tafel gaan zitten om te kijken of we gezamenlijk iets aan de kwaliteit van de leef- en werkomgeving in de buurt konden doen. Toen bleek al snel dat de standpunten van de bewoners en die van de ondernemers niet zoveel van elkaar verschilden.”

Na het eerste overleg inventariseerden de verenigingen de problemen binnen de wijk per straat. Die problemen varieerden van kapotte stoeptegels tot achterstallig groenonderhoud en bereikbaarheidsmoeilijkheden. Met één gezamenlijk verhaal werd contact gezocht met de wijkcoördinator en de accountmanager van de gemeente. Anita: “Het eerste overleg was nog wat onwennig. We zaten met een grote groep mensen aan tafel en de gemeente leek een beetje af te wachten. Maar toen bleek dat er al veel werk was verricht door de bewoners en ondernemers ging het roer voor de gemeente om.” Er werd een werkgroep geformeerd waarin ook de wijkcoördinator en de wijkagent zitting kregen. De werkgroep is direct aan de slag gegaan met het opstellen van een verbeterplan voor de wijk. En in juni wordt een start gemaakt met het aanpakken van de knelpunten in de infrastructuur. Over de aanpak van de gemeente zijn beide voorzitters erg tevreden. John: “De openheid van communiceren en de creativiteit van de gemeente Delft hebben me absoluut verbaasd. We hebben in vier maanden tijd met de werkgroep meer bereikt dan in de 17 jaar dat ik hier directeur ben van mijn bedrijf!” Welke plannen er op langere termijn zijn voor de wijk is nog niet duidelijk. John: “We hebben zojuist een discussienota afgerond waarin een lange termijn visie is verwoord. De grote vraag is of wij als ondernemers kunnen blijven. Het is belangrijk dat ook daar duidelijkheid over komt; als je weet dat je bedrijf toekomst heeft in de buurt, ben je ook bereid te investeren. En dat komt de kwaliteit van de wijk alleen maar ten goede.”

Inzet van middelen tot participatie

Om participatie te bewerkstelligen is een scala aan middelen nodig, niet alleen om contacten te leggen en interesse te wekken, maar vooral om die interesse en betrokkenheid te behouden. De ervaring leert dat een variatie van middelen nodig is en dat het zoeken naar de meest effectieve middelen een voortdurend proces is.

Stadskrant

In de Stadskrant verschenen regelmatig publicaties of oproepen voor deelname aan overleggen. In enkele gevallen was daarbij ook de reactiemogelijkheid middels het insturen van een bon. Hier bleek de respons niet altijd groot te zijn en werd mede overgegaan tot een meer persoonlijke benadering. De Stadskrant wordt ook benut om de geboekte resultaten van de wijkaanpak te laten zien.

Wijkactiekranen

In de Wijkactiekranen, de speciale uitgave van de Stadskrant per wijk, werd een overzicht gegeven van wat er in een wijk in het kader van de wijkaanpak gebeurd is en nog gaat gebeuren: allerlei projecten en initiatieven die zijn uitgevoerd of nog op stapel stonden werden beschreven.

Ideeënbon

Daarnaast was er de ideeënbon. Met deze bon in de Wijkactiekrant konden bewoners een idee insturen voor het verbeteren van de leefbaarheid of sociale samenhang in hun wijk. Deze bon was niet bedoeld voor het indienen van reguliere klachten over het beheer van de openbare ruimte.

Wijkmarkten

Wijkmarkten vonden de eerste jaren plaats zodra er een wijkplan klaar was. Vanaf 2002 zijn voor het eerst wijkmarkten in de wijken georganiseerd die waren gekoppeld aan het opstellen van de wijkprogramma's. Op wijkmarkten ontmoeten bewoners, instellingen en professionals elkaar met als belangrijkste doel informatie en ervaringen uit te wisselen over ontwikkelingen, plannen, wensen en problemen rond de leefbaarheid in de wijk. In het persoonlijke contact met professionals kunnen bewoners aangeven op welke vragen zij graag direct antwoord willen. Het persoonlijk contact dat op de wijkmarkten met de wethouders mogelijk is, is steeds zeer op prijs gesteld. Een ander gewaardeerd aspect van de wijkmarkten in 2002 was de optie dat bewoners uit de wijk via stemming kenbaar konden maken welke, door bewoners ingediende ideeën voor de verbetering van de leefbaarheid, met prioriteit gerealiseerd zouden moeten worden. Per wijk bezochten in 2002 ongeveer 100 tot 200 bewoners de wijkmarkt.

Wijkmarkten

Brieven

Uitnodigingen voor bijeenkomsten, bespreking van het wijkprogramma of themabijeenkomsten over bijvoorbeeld speelplekken of inbraakpreventie zijn veelal persoonlijk gedaan; per geadresseerde brief of via huis-aan-huismailings. Zo zijn er duizenden brieven verstuurd.

Wijkmanifestaties en buurtfeesten

In alle wijken zijn regelmatig buurt- en straatfeesten die ondersteund worden door de wijkcoördinator, de opbouwwerker (indien aanwezig) of bijvoorbeeld een initiatief van de brede school zijn. In Voorhof wordt sinds een aantal jaren het 5-Meifeest gevierd. In Tanthof werd de week van Leefbaarheid gevolgd door een groot feest en in de Binnenstad wordt de autoluwe zondag traditiegetrouw gevierd. In de Wippolder organiseerde de BWD in samenwerking met de wijkcoördinator ieder jaar een wijkfeest en ditzelfde deden de bewoners in Delftzicht die jaarlijks een zomerbuurtfeest organiseerden. In het Geerweggebied werd de Fleur Delft Op actie afgesloten met een buurtfeest en aan de Oude IJsbaan organiseerden de bewoners jaarlijks een buurtbarbecue. In Poptahof was een actiedag waarop schoongemaakt en gefeest werd. Ook de straatspeeldag doet in diverse wijken opgang, vaak gevolgd door een feest. En in Buitenhof wordt Sint Maarten groots gevierd: kinderen maken daar zelf lampionnen en trekken al zingend langs de deuren van bewoners die hun huis beschikbaar hebben gesteld als 'snoepadres'. Al deze manifestaties en feesten hebben geleid tot nieuwe contacten tussen bewoners in de wijken en tot initiatieven van bewoners in het kader van de wijkaanpak en worden geregeld gefinancierd uit het wijkbudget.

Wijkkranten

Wijkkranten zijn de laatste vier jaar belangrijke communicatie-instrumenten voor de wijkaanpak geworden. Een krant voor en door de eigen wijk blijkt te werken. In de Wippolder en Binnenstad-Noord is daarom op initiatief van de wijkcoördinator een wijkkrant opgezet die nu door de bewoners geheel zelfstandig wordt gemaakt en verspreid. Ditzelfde is het geval voor Vrijenban/Geerweg: in 2002 is daar de wijkkrant drie keer uitgekomen, al is daar de steun van de wijkopbouwwerker nodig. Hof van Delft/Voordijkshoorn had diverse 'blaadjes' in sommige gedeelten van de wijk. Nu is daar één wijkkrant die ook werkelijk in de hele wijk verspreid wordt. Ook in Tanthof heeft het wijkgericht werken gezorgd voor een wijkkrant die acht keer per jaar verschijnt en is het Belangenplatform Tanthof een eigen website gestart. De wijkkrant in Voorhof is fors uitgebreid. Alle wijkkranten worden financieel ondersteund vanuit het wijkbudget.

3

Verbeteren van leefbaarheid

Wonen is meer dan een huis in een straat. Ook de hoeveelheid groen en bloemen, het kunnen spelen op straat, het milieu, de verkeersveiligheid, aan- of afwezige kunst of winkels of de manier van afvalinzameling bepalen de woonomgeving. En niet te vergeten het veilig voelen op straat of het kennen van de burens.

Er zijn de afgelopen jaren goede vorderingen gemaakt met bijvoorbeeld het ondergronds brengen van afvalcontainers, de nieuwbouw van buurtaccommodaties, de renovatie van speelplaatsen, de straatfeesten, de mooie bloembakken, de nieuwe skatebanen, de invoering van vergunningparkeren, de invoering van de brede school, de aanpak van sociaal isolement en met meer sport op straat. In de wijk Wippolder bijvoorbeeld, werd in 1999 een bewonersavond georganiseerd waar ruim honderd bewoners kwamen. Later op de avond werd er in groepen uiteen gegaan om te overleggen over drie thema's: de speelplekken in de wijk, de ondergrondse containers en de drempels voor de inrichting van de 30-km gebieden. Inmiddels zijn al deze projecten in samenspraak met de bewoners nagenoeg afgerond. Hierna volgen meer voorbeelden van verbetering van de leefbaarheid in de wijken die samen met, of op verzoek van, bewoners tot stand zijn gebracht.

Containers Julianalaan

Vermindering van vuiloverlast

Een vuile woonomgeving is een bron van ergernis voor vele Delftenaren. Veel activiteiten en initiatieven zijn daarom gericht op het verminderen van vuiloverlast.

- Een voorbeeld van verbetering van de woonomgeving is de aanleg van ondergrondse containers. Van 1999 tot en met 2002 zijn er 500 geplaatst. In de planning is altijd rekening gehouden met straten waar toch al een herinrichting plaatsvond. In het proces van overleg met bewoners over materialen en inrichting werd uiteraard 'meegelift' zoals bijvoorbeeld gebeurde aan de Julianalaan en de Delfgauwseweg. Niet altijd reageerden bewoners verheugd op de locatiebepaling en moest er flink gediscussieerd worden, maar in alle gevallen is men daar in goed overleg met de omwonenden uitgekomen. Voorbeelden hiervan zijn de Lipkensstraat/Julianalaan en de Kanaalweg. Bewoners geven aan zeer tevreden te zijn met de containers omdat het een grote vermindering van de hoeveelheid zwerfvuil tot gevolg heeft.

Anne van Bommel
Belangenplatform Tanthof

“Communicatie gemeente moet beter”

Anne van Bommel is sinds 1999 actief in het Belangenplatform Tanthof. Het platform is opgericht om de wijkaanpak in Tanthof vorm te geven en namens de bewoners te werken aan verbetering van de leefbaarheid. Dat gebeurt bewust niet als ‘formele’ organisatie. Anne: “We zijn geen vereniging of wijkraad. We willen als groep zo toegankelijk mogelijk blijven; iedereen kan deelnemen aan de activiteiten.”

Het platform doet suggesties ter verbetering van de woon- en leefomgeving van de wijk. Daarbij is communicatie met de wijkbewoners belangrijk. Er wordt een wijkkrant uitgegeven en het platform heeft een eigen website. Anne: “We organiseren ook regelmatig wijkmarkten waar we een aantal onderwerpen aan de orde stellen. Bewoners kunnen binnenlopen, vragen stellen en wensen kenbaar maken. De laatste keer waren er zo’n honderd mensen, dus het begint steeds meer te leven.”

Op dit moment wordt samen met de gemeente gewerkt aan bewegwijzering binnen de wijk. Maar dat heeft wel wat voeten in de aarde gehad. Anne: “De plannen liggen er al een tijd, maar de gemeente liet lang niets van zich horen. Toen we uiteindelijk zelf initiatief namen om de plannen uit te voeren, kwam de gemeente alsnog over de brug.” Daar ligt nog een duidelijk verbeterpunt voor de wijkaanpak volgens Anne. “De samenwerking met de wijkcoördinator, de opbouwwerker en de wijkagent verloopt uitstekend. Waar het regelmatig mis gaat is bij de gemeente zelf. We weten waar we onze informatie vandaan moeten halen, waar we wensen en vragen kunnen neerleggen, maar vervolgens duurt het soms maanden voordat we iets horen. Om de wijkaanpak succesvol te maken, moet de communicatie van de gemeente echt worden verbeterd”.

Hondenuitlaatstrook in Tanthof en milieuvriendelijke oever Emmalaan

- Iedere wijk in Delft heeft de afgelopen jaren een 'veegplan' gekregen: een plan dat samen met de bewoners is opgesteld en waarin de extra aandachtspunten van de veegdienst liggen.
- De Beestenmarkt en directe omgeving had veel overlast van wildplassers. Samen met de horeca is naar oplossingen gekeken. De Urilift, een in de grond zinkend urinoir, bleek de oplossing voor dit probleem en voorziet duidelijk in een behoefte. De horeca-ondernemers verzorgen de bediening.
- Bewoners ergeren zich aan poep op de straten en de speelplekken. In Vrijenban Noord is in 1999 een pilot gestart waaraan Wijkzaken, Reiniging, Groen, de wijkagent en de buurthuismedewerker meededen. Er werden zes hondenuitlaatstroken aangewezen waar door kinderen zelfbedachte wijkgebonden borden bijgezet werden. Er wordt nog steeds goed gebruik gemaakt van de stroken. Ook in Tanthof zijn het afgelopen jaar hondenuitlaatstroken en uitrenvelden aangelegd. De kynologenclub heeft hier een actieve rol in gespeeld. In 2003 wordt het project voor de hele stad afgerond.

Een beter milieu...

Oevers in Delft zijn een stuk kleurrijker geworden. Langs veel waterwegen in de stad liggen inmiddels natuurvriendelijke oevers.

- Samen met Vestia is gewerkt aan een verbeterde waterhuishouding in de wijk Wippolder tegelijkertijd met de renovatie van de Kloosterkade en omgeving. Tussen de Nassaulaan, Schoemakerstraat en de Koningin Emmalaan wordt het regenwater zoveel mogelijk naar een infiltratieriool gebracht. Dit riool heeft tot doel om het regenwater naar het grondwater te laten infiltreren en bij een te groot aanbod naar het oppervlaktewater. Bij hoge grondwaterstanden kan dit riool ook drainerend werken. Dit is een voorbeeld van een zogenaamd afkoppelingsproject. Op bewonersoverleggen werd het systeem uitgelegd en dachten bewoners mee over de wijze van voorlichting in de buurt over het op peil houden van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater. In de toekomst zullen in diverse wijken zulke afkoppelingsprojecten opgestart worden.
- Over ecologische zones wordt op bewonersavonden regelmatig flink gediscussieerd. In Delft wordt aandacht besteed aan de aanleg van natuurvriendelijke oevers en het meer natuurlijk beheren van bermen. Een gevarieerde oeverbegroeiing en kleurrijke bermen trekken veel vlinders en libellen aan, maar ook amfibieën en kleine zoogdieren als egels. Ook in de wijken. Watergangen en groengebieden in Delft en daarbuiten worden met elkaar verbonden door de aanleg van natuurvriendelijke oevers en bermen zoals bijvoorbeeld in Tanthof of Wippolder. Dit creëert betere leefgebieden voor planten- en diersoorten.

Visvlonder in Tanthof

- In de zomer van 2000 kwamen bij de gemeente en de politie veel klachten binnen van bewoners die geluidsoverlast ervaarden van racende motorrijders op de A4. Vooral voor bewoners van Tanthof en Buitenhof was het lawaai van de motoren zeer ergerlijk. Het desbetreffende stuk van de A4 is landelijk erg in trek bij motorrijders, omdat het weggedeelte relatief rustig is. De burgemeester heeft de minister van Verkeer en Waterstaat over de problematiek aangeschreven. Dit leidde in 2001 tot de oprichting van een ambtelijke projectgroep onder leiding van Rijkswaterstaat die omwonenden vroeg toelichting te geven op de ervaren problematiek en suggesties te doen voor mogelijke oplossingen. Vervolgens heeft de projectgroep zich gebogen over alle mogelijke oplossingen en bleven er drie haalbare maatregelen over die ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd. Aan het eind van de zomer van 2001 werden de getroffen maatregelen met omwonenden geëvalueerd. Het algemene oordeel luidde, dat de overlast tot een minimum was gereduceerd.

- De wateroverlast van de afgelopen jaren in een gedeelte van de Binnenstad wordt samen met bewoners voortvarend aangepakt. Er is een tijdelijke noodconstructie aangelegd (afsluitingen) en de afgelopen twee jaar is gewerkt aan een plan om de overlast definitief aan te pakken met de aanleg van een drainagevoorziening Vlamingsstraat - Rietveld en omgeving. Na een periode van monitoring wordt bezien welke aanvullende bouwkundige maatregelen aan de panden nodig zijn. Deze kosten komen ten laste van de eigenaren.

- In 2001 is met groot succes een actie georganiseerd voor bewoners in de binnenstad met als titel: Wilt u de natuur in de binnenstad helpen? Hierbij konden de bewoners voor € 5,- een voorziening aanschaffen voor vleermuizen, hommels, vlinders en mezen. In totaal zijn er 170 broedkasten en vlindertafels verkocht.

Met elkaar straten, pleinen en buurten beter inrichten

Bij het beter inrichten van straten of buurten zijn er veel eisen en wensen waarmee ontwerpers rekening moeten houden. De werkwijze, gevolgd in de wijkaanpak, blijkt goed te werken bij het maken van plannen die kunnen rekenen op brede steun en waardering.

- De Borneostraat was wat chaotisch ingericht. De parkeervakken waren rommelig ingedeeld en er werd veel op de trottoirs geparkeerd, waardoor die onbegaanbaar werden voor voetgangers. De bewoners wilden graag meer structuur. Na overleg is de straat heringericht. Dit resulteerde in meer en beter gesitueerde parkeervakken zodat de voetgangers ruim baan hebben.

- De overlast in het Laantje van Mater werd in het wijkcoördinatieteam (WCT) van Hof van Delft/Voordijkshoorn aan de orde gesteld. In samenspraak met bewoners en politie is het nu afgesloten.

Nick van Eijl
Opbouwwerker Vrijenban

“De winst van de wijkaanpak moet zichtbaar worden gemaakt”

Sinds anderhalf jaar werkt het opbouwwerk mee aan de wijkaanpak in de wijk Vrijenban. Nick van Eijl ondersteunt als opbouwwerker de buurtbewoners die zich verenigen om de leefbaarheid in hun wijk te verbeteren. “De wijkaanpak staat of valt met de betrokkenheid van burgers. Je hebt buurtbewoners nodig die zich organiseren. Ik ondersteun hen daarbij. De wijkcoördinator vertegenwoordigt samen met de wijkopzichter de gemeente en ik ben vaak de brug tussen buurtbewoners en de wijkcoördinator.”

Het initiatief van de wijkaanpak vindt Nick prijzenswaardig. “Een groot voordeel waar we nu direct mee te maken hebben, is dat er één aanspreekpunt is bij de gemeente. Dat is zeer positief voor de bewoners. Ze zien dat er echt iets wordt gedaan met hun suggesties. In dat kader is de komst van de wijkopzichter ook een enorme verbetering. Er wordt sneller besloten en actie ondernomen dan vroeger.”

Om te slagen in de wijkaanpak moet aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan. Nick: “Veel buurtbewoners kijken nog altijd een beetje argwanend naar de gemeente. Dat komt van vroeger: men ziet de gemeente vaak nog als een log apparaat waar je van het kastje naar de muur wordt gestuurd. Buurtbewoners zullen dus hun argwaan ten opzichte van de gemeente moeten laten varen. Dat kan alleen als ze zien dat er echt iets is veranderd, ook bij de gemeente zelf.”

Daarom is het belangrijk dat de winst van de wijkaanpak zichtbaar wordt gemaakt. Nick: “Voor Vrijenban geven we een wijkkrant uit waarin informatie over actuele projecten wordt gegeven. We proberen zo het nut en de mogelijkheden van de wijkaanpak voor buurtbewoners te laten zien. Want uiteindelijk moeten zij het doen!”

De Stille Putten

- Over de complete herinrichting van het binnenterrein aan de Stille Putten was een aantal jaren geleden al overeenstemming bereikt tussen bewoners, gemeente en Delftwonen. Dat plan is toen helaas niet doorgegaan, waarna de staat van het terrein steeds verder verslechterde. Met de komst van de wijkbudgetten was er ruimte om een nieuw inrichtingsplan te maken. Door de langlopende voorgeschiedenis was slechts een klein aantal omwonenden bereid mee te denken. Het resultaat is desondanks een complete metamorfose van het binnenterrein: van een saai, somber grijs geheel naar grote groene vlakken, kleuren in de tegels en vrolijk gekleurde bankjes.
- Op aandringen van bewoners zijn de fietspaden vanuit Tanthof aangesloten op de fietspaden die door Midden-Delfland lopen, zodat een goede fietsroute ontstaan is.
- In de Van Renswoudestraat hebben in 1999 rioleringswerkzaamheden plaatsgevonden. Bewoners hebben samen met de wijkcoördinator en de betreffende vakteams meegedacht over de inrichting van de straat. Daardoor werd het een woonerf met drempels en paaltjes.
- Op de Vrijheidslaan hadden bewoners en bedrijven parkeerproblemen en zijn er op hun verzoek 15 extra parkeerplaatsen bij gemaakt. Ook op de Kluutring is er samen met de bewoners een plan gemaakt om extra parkeerplaatsen te maken en tevens het 'noodverkeer' ruim baan te geven.
- De leefbaarheid en veiligheid in de Kromstraat was in 1998 naar een dieptepunt gezakt. Bewoners en horeca-ondernemers zijn met de wijkcoördinator en wijkagent om de tafel gaan zitten om een plan van aanpak te maken. Dit omvatte een herinrichting van de straat, maar ook verbetering van het verlichtingsniveau, strengere handhaving en het opknappen van gevels. Ook werd een convenant gesloten over het verwijderen en aanpassen van de horecareclame.
- Op het binnenterrein van de Harmenkokslaan/Hopstraat was in het kader van Mooi zo Goed zo een kunstgrasveld aangelegd. Dit trok dusdanig veel jeugd dat het veldje aan zijn eigen succes ten onder leek te gaan. Een deel van de omwonenden vond de overlast onaanvaardbaar en wilde dat het veldje werd opgeheven. Een ander deel wilde de speelvoorziening juist handhaven. Na diverse overleggen lag er een plan om de inrichting van het binnenterrein op verschillende punten aan te passen. Alle bewoners konden zich hierin vinden. Het trapveldje is er nog steeds en de overlast is goeddeels verdwenen.
- De problemen vanaf 1997 op het plein in de Mijnbouwstraat vroegen veel aandacht. Bewoners dachten niet alleen verschillend over de overlast, maar ook over de eventuele bestrijding ervan. In 2001 werd het plein met meerderheid van stemmen grondig veranderd. Inmiddels zijn er nieuwe problemen met 'hangjongeren' ontstaan en wordt er weer naarstig gezocht naar een oplossing.

- In Tanthof hebben bewoners uit de Edelhertlaan, Adderhof, Eekhoornhof e.o. intensief met de gemeente meegekeken en meegedacht over de herinrichting van hun straten. Ook de bomen, parkeerplaatsen en drempels in de straten waren punten op de agenda.

- In Voorhof Noordoost is al vele jaren een werkgroep van bewoners en bedrijven actief om samen met de gemeente oplossingen te bekijken voor een diversiteit aan problemen in de buurt. Problemen zoals de afwezigheid van speelgelegenheid, de aanwezigheid van het LPG-station en het slechte onderhoud van de buurt. Inmiddels is er flink voortgang geboekt: aan de Nijverheidsstaat is een mooie speeltuin gekomen, er gebeurt van alles aan onderhoud en er zijn plannen getekend voor het oplossen van de parkeerproblemen.

- Vanaf 2000 is het mogelijk om als groep bewoners een fietstrommel aan te vragen. Het draagvlak voor zo'n verzoek wordt onderzocht en als het er is, wordt een fietstrommel geplaatst. Bewoners kunnen in zo'n fietstrommel een plaats huren. In Delft staan inmiddels zes van deze trommels en er liggen acht verzoeken.

- Sinds 9 maart 2001 bestaat bij Stadsbeheer het Infopunt: een telefoonnummer (2602200) dat inwoners van Delft kunnen bellen en waar ze direct hun klachten over de openbare ruimte kunnen deponeren. Mailen naar het Infopunt kan ook. Er wordt goed gebruik van gemaakt. In 2001 waren er bijna 24.000 meldingen en in 2002 waren dat er bijna 26.000.

- Het plein in de binnenstad tussen Hema en C&A werd jarenlang gebruikt door 'hangjongeren'. Op de vrijdagavonden was de situatie dusdanig ernstig dat de politie te paard patrouilleerde. In overleg met bewoners en ondernemers is een plan gemaakt en het plein opnieuw ingericht met nieuw meubilair, meer verlichting, prullenbakken en fietsklemmen. De overlast werd daardoor, en door de goede samenwerking met de politie, 'opgelost'.

- De persleiding in de Emmalaan moest vernieuwd worden en ook werd er al jaren geklaagd over de overlast die omwonenden ondervonden van de hoge populieren die langs het water stonden. Een goede reden om de hele inrichting van de straat samen met de bewoners eens te bekijken. In 2001 en 2002 werd er tijdens verschillende avonden gediscussieerd over de soort bomen die er moest komen, de nieuwe bestrating, de indeling van de openbare ruimte en de natuurvriendelijke oevers. Dit laatste droeg niet ieders goedkeuring omdat men het karakter van de Emmalaan er door aangetast vond worden. Na de aanleg in 2002 ontstond er een actie tegen de bermen die door de meeste bewoners rommelig gevonden werden, waar ze liever een glad gazon zagen. Na overleg met bewoners is gekozen voor een 'gematigd regime'.

- Bij de herinrichting van het gebied rondom Lesothostraat/Sowetotraat zijn op aandringen van de omwonenden, Belangenplatform Tanthof, politie en opbouwwerk acht extra parkeerplaatsen aangelegd. De bezoekers van Midden-Delfland zorgden daar voor extra parkeerdruk. Ondersteunende financiering is vanuit het wijkbudget geregeld.

Opgeknapt pleintje in In de Veste

Eric Rood
Wijkopzichter Vrijenban

“Meer samenhang tussen verschillende werkerreinen”

Eric Rood is wijkopzichter in het wijkcoördinatieteam en de buurtbeheeroverleggen van de wijk Vrijenban. In die functie vertegenwoordigt hij alle uitvoerende diensten van de gemeente Delft. Vijf jaar wijkaanpak heeft tot veel goeds geleid, vindt Eric.

“De grootste winst is dat het contact tussen de verschillende partijen die in de wijk actief zijn, sterk is verbeterd. Er is meer samenhang gekomen tussen het werk van de wijkagent, de visie van de woningbouwvereniging en het beleid van de gemeente. We zijn op de hoogte van de verschillende werkzaamheden en kunnen elkaar goed aanvullen.”

Ook het directe contact met bewoners heeft inmiddels zijn vruchten afgeworpen. Eric: “Vragen en wensen van buurtbewoners komen direct op de juiste plek zodat er snel kan worden gehandeld. Daarbij gaat het vaak om zaken die bewoners dagelijks ervaren en waar het WCT minder snel aan denkt. Als we een probleem snel kunnen oplossen, zijn de bewoners dik tevreden. Maar ook als we niet direct met een oplossing kunnen komen, wordt dat geaccepteerd.”

Succes van de wijkaanpak op langere termijn vraagt van alle betrokken partijen een zekere alertheid. Eric: “Belangrijk voor de toekomst is dat we blijven investeren in het team van professionals. Dat moet een hecht en goed functionerend team zijn. Ook moeten we een goede afvaardiging van bewoners zien te houden. Het is van groot belang dat er een goede afspiegeling bestaat van wat er in de buurt leeft. Uiteindelijk is het de kunst om te bepalen of de wensen van buurtbewoners in het gemeentelijke beleid passen. Je kunt als WCT heel veel oppakken, maar het moet ook beheersbaar blijven.”

- Eind 2000 trokken bewoners van het Bagijnhof bij de wijkcoördinator aan de bel over achteruitgang van het leefklimaat op het Bagijnhof. De inrichting lag er verwaarloosd bij er was sprake van vandalisme, verkeersoverlast en problemen met de riolering. In samenspraak met de gemeente hebben de bewoners een integraal herinrichtingsplan uitgewerkt. Stadsbeheer heeft begin 2002 het gehele rioolstelsel vernieuwd en aansluitend is de herinrichting gerealiseerd.

- Op verzoek van bewoners zijn er door de hele stad in de openbare ruimte op diverse locaties bankjes en prullenbakken geplaatst. Zoals in de Engelsestraat en de Molslaan.

Mooier groen, meer bloemen en opfleuren

Een groene en fleurige wijk is een prettige wijk om te wonen. Tal van acties zijn erop gericht Delftse straten op te fleuren. Tijdens die acties worden ook vele contacten tussen bewoners, gemeente en organisaties gelegd. Uit die contacten bloeien vaak weer nieuwe initiatieven op.

- Vanaf 2000 is samen met bewoners gewerkt aan een plan om de groenstructuur rondom de zogeheten ERA-flats (Debussy, Liszt, Mozart en C. Franck) fors aan te pakken: meer licht, meer bloemen, geen heesters, wel gazons. Bij het proces waren naast gemeentelijke vakteams ook de brede school, bewoners en zo'n 50 kinderen uit de wijk betrokken. Ook de kinderen dachten mee over de invulling van het groen en hebben als voorbeeld een kijkdoos gemaakt. Uiteindelijk hebben ze samen met de bewoners honderden planten geplant. De gemeente pootte hier 165.000 bollen. Het plan werd naar volle tevredenheid uitgevoerd.

- Het EZH-project 'Investeren in de wijken' is gestart met de inzet van de Opknappkaravaan. Alle wijken werden in 2000 en 2001 aangedaan. Het overgrote deel van de meldingen kon worden afgehandeld door Stadsbeheer, omdat het snoeien, vuil verwijderen en reparaties aan straatmeubilair en dergelijke betrof. De overige meldingen werden afgehandeld door andere vakteams of externen, als Casema, Eneco en corporaties. Over het algemeen zijn de acties goed gewaardeerd. De afwikkeling van de meldingen heeft echter in een aantal gevallen voor problemen gezorgd, omdat het meldingen betrof die niet uitgevoerd konden worden, dus buiten het bestek van de Opknappkaravaan vielen, zoals versmalling van wegen, het verlagen van bruggen of het oplossen van de problematiek rond hangjongeren. Om dit soort problemen te voorkomen bleek het wenselijk om samen met bewoners naar situaties te kijken en de invalshoek positiever te laten zijn. Zo ontstond de actie Fleur Delft Op waarbij bewoners met elkaar een plan voor kleine verbeteringen van de straat opstellen en samen met de gemeente uitvoeren.

Rozen plein Delftzicht en bomen verplaatsen Julianalaan

- De mogelijkheid om zelf een geveltuintje of een boomspiegel te onderhouden liep parallel aan de Fleur Delft Op acties die als doel heeft bewonersinitiatieven te stimuleren. Samen met Reiniging en Groen keek Wijkzaken naar de verzoeken die namens buurten en straten binnen druppelden voor het verfraaien van de boomspiegels, het schoonmaken van de straat, het verwijderen van graffiti, maar ook voor de aanleg van geveltuintjes. Inmiddels heeft een aantal straten of scholen in Delft meegedaan, zoals de Corn. Trompstraat, de Buitenboogerd, de Deltaschool of de Omnibus en de Anne de Vriesschool. Ook dit is een 'EZH-Investeren in de wijkenproject'.

- In 2000 is begonnen om samen met, en op verzoek van, bewoners de (groen)structuur in Gillis aan te pakken. Er werden bomen gerooid, de bestrating werd verbeterd en er kwamen containeropstelplaatsen. Op verzoek van bewoners is er op een aantal plaatsen extra aandacht besteed aan het groen. In het najaar van 2001 zijn er met EZH-geld extra bollen gepoot.

- Bewoners van de Soendastraat hebben zelf de invulling van een plantsoen in hun straat bedacht. Diverse keren sneuvelden de planten die er in stonden omdat er kinderen voetbaldden. Het plan dat er nu ligt is sober, kan tegen een stootje en is inmiddels gehonoreerd.

- Voor de Estelistraat/Aarastraat werd in 2001 door de gemeente een beplantingsplan uitgewerkt: een mooi sierplantsoentje. In gesprek met de omwonenden bleek echter dat zij veel liever een ecologisch plantsoen zagen: een plantsoen waar vogeltjes kunnen broeden, een klein stiltegebiedje. Deze wens is gehonoreerd.

- Meer kleur en groen in de stad was ook één van de projecten binnen dit EZH-project. Het vakteam Groen heeft daarop de laatste jaren zo'n 45 grote plantenbakken in de stad uitgezet. Iedere keer op een andere locatie, zodat de hele stad ervan kon genieten. Afsproken werd dat als er teveel vandalisme zou plaatsvinden, de bakken 'gewoon' weer weggehaald zouden worden. Er bleek echter totaal geen vandalisme te zijn. Het enige 'lastige' van dit project is dat iedereen zo blij met deze bakken is, dat er honderden door de stad gezet zouden kunnen worden om iedereen tevreden te houden. In hetzelfde kader werden er duizenden bloembollen gepoot en werden er bijvoorbeeld op dringend verzoek van de omwonenden rozenstuiken in het plantsoen van Plein Delftzicht geplant.

- In het dijkje langs de woningen aan de Brasserskade zijn ooit bloembakken geplaatst. De bewoners zorgen voor het onderhoud van de plantjes in deze bakken. De bakken waren verouderd en kapot en een aantal bewoners kwam daarom met het verzoek om nieuwe plantenbakken. Aangezien de meningen van de bewoners nogal van elkaar verschilden, is uiteindelijk een mix gemaakt van de verschillende wensen. Aan de afspraak is niets veranderd: de bewoners blijven verantwoordelijk voor het onderhoud van de bloembakken.

Ton Ruijs
secretaris Huurdersvereniging Mozart

“Het beleid raakt mensen direct in hun dagelijks leven”

Ton Ruijs is een van de oprichters van huurdersvereniging Mozart. Als secretaris is hij in de eerste plaats bezig met het vertegenwoordigen van de leden in relatie tot de verhuurder. Maar het verbeteren van het woonklimaat stopt niet bij de voordeur. Ton: “We zijn sinds kort officieel een 55+ flat. Dat betekent dat de flat goed toegankelijk moet zijn voor ouderen. De renovatie van de hal beneden is daaruit voortgekomen. Maar ook het aanpakken van trottoirs en het parkeerterrein voor de flat horen daarbij.”

Met de aanstelling van wijkcoördinatoren is het contact van de huurdersvereniging met de gemeente aanzienlijk verbeterd. Maar in de jaren daarvoor was van contact nauwelijks sprake. Ton: “We zijn jaren bezig geweest met het aanpakken van de verkeerssituatie voor de flat. Er was bijvoorbeeld geen duidelijke oversteekplaats, dus mensen liepen tussen de geparkeerde auto's door naar de overkant. Vooral voor ouderen was dat geen wenselijke situatie. Ik heb daar talloze brieven aan besteed maar ik hoorde niets van de gemeente.” Door de situatie bij het wijkcoördinatieteam aan te kaarten, kwam aan die jarenlange strijd een einde. “De wijkcoördinator is rond de tafel gaan zitten met bewoners van de flat en vertegenwoordigers van de gemeente. En uiteindelijk is het toch gelukt om de situatie aanzienlijk te verbeteren.”

Ton hoopt dat de gemeente met de wijkgerichte aanpak werkelijk openstaat voor de wensen van burgers. “De gemeente lijkt zich niet altijd even bewust van het feit dat een wijk bestaat uit individuele gezinnen en mensen. Een project is al gauw een zaak van de tekentafel, commissies of vergaderingen. Dat het gaat over ons gezin, ons huis, onze straat en onze winkels lijkt nogal eens onder te sneeuwen. Men moet zich er bewust van zijn dat het beleid mensen direct in hun dagelijks leven raakt.”

Irene Lösing
Bewonersvereniging Binnenstad Noord

“Burgers aanzetten om positief mee te denken”

Lang voordat de wijkaanpak in Delft werd geïntroduceerd zette Bewonersvereniging Binnenstad Noord zich al in voor het welzijn van de wijk. Irene Lösing van de bewonersvereniging: “Binnenstad Noord is eigenlijk een dorp. Er wonen hier veel technenuten en vrije vogels die zich al jarenlang inzetten voor de wijk. Het gaat daarbij niet om het wel of niet plaatsen van bloembakken, het gaat om grotere projecten die de hele wijk aangaan.”

Communicatie met de gemeente staat daarbij centraal. Het voeren van een constructieve dialoog heeft in het verleden tot goede resultaten geleid. Met de wijkaanpak heeft die manier van werken meer inhoud gekregen. Irene Lösing: “Het contact met de wijkcoördinator is heel goed. Ze heeft goede ideeën over de aanpak van problemen die specifiek voor de binnenstad gelden.” Maar er dreigt een kink in de kabel te komen. “Het probleem is dat de participatie van bewoners begint op te drogen. En dat in een stadsdeel dat juist nu veel aandacht verdient.”

Het werven van actieve bewoners vergt een professionele aanpak vanuit de gemeente, zo vindt Irene Lösing. “Als je de wijkaanpak wilt doen slagen, moet je burgers aanzetten om positief mee te denken. In de dialoog met de burgers zal de gemeente de complexiteit van het dagelijks bestuur kenbaar moeten maken. De politiek zal zich meer moeten laten zien. Ook wat jongeren betreft. We kunnen jongeren en hun wensen en problemen niet negeren. Zij zullen het immers over tien jaar moeten doen.” Daarnaast is het volgens Irene Lösing belangrijk dat het beleid niet te veel versnipperd. “Ik ben geen voorstander van het oprichten van allerlei kleine verenigingen. We zijn ten slotte allemaal lid van de BV Delft. De wijkaanpak moet daarom ten goede komen aan het totale leefmilieu.”

Het Delftse kleed

Meer kunst en cultuur

In de wijken hebben tal van culturele activiteiten plaatsgevonden. Ook deze activiteiten helpen buurtbewoners om elkaar beter te leren kennen en om de samenhang in een wijk te versterken.

- Het EZH-project 'Kunst in de wijken' bestaat uit een aantal deelprojecten. Het afgelopen jaar was het eerste project aan de beurt: het Delftse Kleed. In Voorhof en Buitenhof borduurden ruim 300 vrouwen van allerlei nationaliteiten, onder leiding van een kunstenaar, stukjes stof tot ware kunstwerkjes. De thema's waren water, vuur, lucht en aarde. Met elkaar vormden deze kleine stukjes stof één groot kunstwerk: het Delftse Kleed.
- Wijktheater is een manier om bewoners de kans te geven hun ideeën, ergernissen of suggesties op een creatieve wijze te uiten. In sommige gemeenten, zoals Rotterdam, bestaat dit fenomeen al jaren. In navolging daarvan is in de Wippolder begonnen met het Delftse Wijktheater. Enthousiaste bewoners bereiden daar een voorstelling voor, niet alleen als acteur, ook als decorbouwer of grimeur. Het project wordt betaald uit het EZH-project 'Investeren in de wijken' en gaat dit jaar in andere wijken van start.
- Het was in 1999 nog de bedoeling bibliotheekservicepunten in een aantal wijken te starten en de filialen van de bibliotheken daar op te heffen. Bewoners in de wijken bleken het hier helemaal niet mee eens te zijn. Na diverse gesprekken en protestacties werd besloten de filialen in Voorhof/Buitenhof en Tanthof toch te handhaven.

Veiliger verkeer

Verkeersveiligheid scoort hoog op de wensenlijst van Delftenaren. De aanleg van onder meer veilige oversteekplaatsen en verkeersdrempels heeft de situatie in veel buurten verbeterd.

- Vanaf 1999 is er samen met bewoners gewerkt aan het inrichten van de verblijfsgebieden van de stad als 30 km-gebied. Bewoners van straten gaven zelf aan waar ze wel en waar ze geen drempel wilden. Op een enkele (bus)route na is de hele stad nu een 30 km-gebied, behalve op de doorgaande routes.
- In de Lausbergstraat (Princehaven) zijn op aanvraag van bewoners korte, stuggere drempels aangebracht ter verbetering van de verkeersveiligheid. De auto's zijn nu gedwongen meer af te remmen. Een aanpassing van de doorgang naar het Abtswoudsepad maakt het voor brommers en fietsers minder aantrekkelijk om vanaf de brug de Lausbergstraat in te rijden, in plaats van de route te vervolgen op het Abtswoudsepad. Beide maatregelen werken als snelheidsremmende maatregel.

Delfgauwseweg

- Jarenlang dacht een groep bewoners na over de verkeersveiligheid en de infrastructuur in de Wippolder. Samen met de TU werd een verkeersplan voor de hele wijk bedacht. Bij de aanvang van het wijkgericht werken was dit een dankbare groep om een en ander mee te bespreken, wat ook vaak gebeurde. Bijvoorbeeld bij de herinrichting van de Julianalaan en de Oostpoortkruising hadden zij veel inbreng. Niet alleen kwamen daar op hun verzoek mooie fietspaden, ook de abri werd verplaatst en het parkeren werd verbeterd. Op verzoek van oudere bewoners werd de grote bomenrij op de middenberm doorgetrokken en teruggebracht naar een situatie van 30 jaar geleden. Inmiddels is de groep minder actief, maar worden hun tips en suggesties nog steeds ter harte genomen, zoals bij de herinrichting van de Delfgauwseweg en ook nu bij de herinrichting van de Pauwmolenkruising. Deze groep stond aan de bakermat van alle huidige verkeerssituaties in de Wippolder en laat zien dat wijkgericht werken een continu proces is.

- In 2002 werd de Delfgauwseweg met heel veel inspraak tot volle tevredenheid van bewoners ingericht. De verkeersveiligheid werd aangepakt en tal van wensen voor de inrichting werden gehonoreerd. De onveilige situatie voor fietsers werd opgelost door de aanleg van een vrijliggend tweezijdig fietspad. De soort bomen werd door bewoners zelf gekozen en er werden ondergronds containers geplaatst. Na de inrichting, bij het gebruik van de weg bleek er behoefte aan wat extra aanpassingen zoals meer fietsenklampen, maatregelen tegen te hard rijden, meer politiecontrole en grotere parkeervakken. Deze aanpassingen vinden binnenkort plaats en worden betaald uit het wijkbudget. Er zijn ook boomspiegels geplant die door de bewoners zelf worden onderhouden.

- Op uitdrukkelijk verzoek van de bewoners werd er iets gedaan aan de onveilige verkeerssituatie ter hoogte van de Mozartflat. Sinds enige tijd is daar een vluchtheuvel te vinden. De vluchtheuvel is aangelegd na een vruchtbare samenwerking tussen bewoners en gemeente. Eind 2002 is Delftwonen begonnen met de bouw van de nieuwe entree van de Mozartflat. In samenwerking met de bewoners en Delftwonen zorgt de gemeente voor een nieuwe bestrating van de Mozartlaan naar de entree toe, zodat de begaanbaarheid optimaal is. Er is ook een schouw geweest met Delftwonen, huurdersvereniging Mozart en de gemeente om te onderzoeken of er een veiliger looproute van de bushalte tot in de flat gemaakt kan worden.

- Bewoners en fietsers klaagden in 2000 over de auto's die om de nieuwe drempels op het Zuideinde heen reden en voor een gevaarlijke verkeerssituatie zorgden. Bewoners en gemeente zochten samen naar oplossingen; er werden bolders geplaatst en de drempels zijn aangepast. De kosten hiervoor werden betaald uit het wijkbudget.

- Op de Vulcanusweg is na veel overleg met betrokkenen een drempel gekomen om de gevaren van het vrachtverkeer te verminderen en de fietsers een veiliger oversteek te geven.

Claire Boelema
Wijkagent Buitenhof

“Kleine successen van grote waarde”

“Vóór het wijkgericht werken had ik als wijkagent vaak ook een coördinerende rol. Toen burgers niet wisten bij wie ze moesten zijn, klopten ze bij de politie aan, ook als er bijvoorbeeld klachten waren over te weinig speelruimte. Tegenwoordig is dat de taak van de wijkcoördinator en kan de politie zich meer met de kerntaken bezighouden: veiligheid in de wijk.” Aan het woord is Claire Boelema, sinds zeven jaar wijkagent van Buitenhof.”

Het wijkgericht werken in Buitenhof heeft de afgelopen vier jaar kleine successen geboekt die voor bewoners van grote waarde zijn. Het gaat daarbij vaak om problemen die op buurtniveau worden aangepakt. Bijvoorbeeld het plaatsen van paaltjes op een trottoir. Auto's kunnen niet langer op de stoep worden geparkeerd waardoor schoolgaande kinderen veiliger kunnen oversteken. Claire: “We spreken wel over wijkaanpak, maar binnen de wijk bestaan veel verschillende buurtjes. Voor de bewoners zijn die buurten vaak belangrijker dan de gehele wijk. Zodra er een buurtprobleem wordt aangepakt, zijn de bewoners enthousiast en zijn ze bereid mee te werken.”

Voor een succesvolle wijkaanpak op langere termijn is het volgens Claire belangrijk dat de wijkcoördinator een stevige positie heeft binnen de gemeente. “De verschillende sectoren binnen de gemeente voeren hun eigen beleid. De wijkcoördinator moet daar tussendoor schipperen en lobbyen om zaken voor elkaar te krijgen. Het zou mooi zijn als dat meer vanzelf ging; als de prioriteiten die het wijkcoördinatieteam aangeeft automatisch hoog op de agenda van de gemeente komen te staan.”

Helen Skinner
Beleidsmedewerker Sport gemeente

“Bewoners op wijkniveau in beweging brengen”

Helen Skinner houdt zich als beleidsmedewerker Sport vooral bezig met de vraag hoe de inwoners van Delft in beweging zijn te krijgen. Samen met vertegenwoordigers van sportverenigingen en andere betrokkenen wordt gewerkt aan het ontwikkelen van het beleid.

“Vroeger werkten we vooral vanachter ons bureau aan nota's en konden sportverenigingen in een commissievergadering reageren. Tegenwoordig hebben we in een veel eerder stadium overleg met de mensen uit het veld. We bespreken in teams de knelpunten waarbij verenigingen de gelegenheid krijgen oplossingen aan te dragen. Zo creëren we betrokkenheid en draagvlak voor het te voeren beleid.”

Een van de initiatieven die op wijk- en buurtniveau plaatsvinden, zijn de Buurtsportspelen. “We zijn bezig met het opzetten van een netwerk binnen de wijken. Samen met verenigingen, scholen en bewoners gaan we proberen activiteiten op touw te zetten die bewoners aan het sporten moeten krijgen. Daarbij speelt het wijkcoördinatieteam een belangrijke rol. In Voorhof zijn inmiddels de accommodaties voor sport en spel in kaart gebracht. Dit is een mooie aanvulling op de plannen die er zijn om beweegmanagement in alle wijken van de grond te krijgen.”

Het werken met Sportvisieteam kost veel tijd. Helen: “Het is een leuk maar ook moeilijk proces. De mensen zijn heel betrokken, maar willen ook snel resultaat zien. Dat kan niet altijd. Er zijn meestal verschillende beleidsterreinen betrokken en bovendien moet er intern vaak gezocht worden naar financiële middelen en dat kost tijd. Zeker als er zaken naar voren komen die we niet hadden verwacht. Tegelijkertijd geeft deze manier van werken de burgers zekerheid over waarmee je aan de slag gaat. Zij geven immers hun prioriteiten aan.”

Containers bij de Kanaalweg

- Na jarenlange klachten over de veiligheid in de Willem de Zwijgerstraat ligt er na rijp beraad met bewoners een uitgebreid plan voor verbetering van de verkeersveiligheid en leefbaarheid op korte termijn.
- Het bushokje dat bij de school in de Adriaan Pauwstraat stond zorgde voor een gevaarlijke situatie. Ouders van schoolgaande kinderen dienden bij de wijkcoördinator een verzoek in om het te verwijderen. Het bushokje is weg en er is geen halteplaats meer. Binnenkort ligt er een verhoogde zebra voor een veiliger oversteek. In overleg met de school komt er op de plaats waar het bushokje stond nu een speelplekje.
- Op de Kolk (Hooikade) zijn voorzieningen voor binnenvaartschippers aangebracht, zoals elektriciteit en een waterkraan. Dit gebeurde omdat bewoners veel last hadden van geluids-overlast door de aggregaten van de schepen. Op verzoek zijn ook twee ondergrondse containers geplaatst.

Uitbreiding van vergunningparkeren

Met het uitvoeren van de plannen voor de autoluwe binnenstad ontstond de behoefte aan maatregelen voor het parkeren in de 'schil' rond het centrum. Bewoners zijn nauw betrokken bij het vinden van goede oplossingen.

- Aan het vergunningparkeren in de Olofsbuurt en het Westerkwartier is heel veel overleg vooraf gegaan. In 2000 zijn werkgroepen met bewoners ontstaan die samen met de gemeente voorstellen hebben voorbereid. Bij de invulling van het huidige parkeerbeleid in deze gebieden wordt dan ook samen met bewoners naar oplossingen gezocht die naar de totale leefbaarheid kijken en niet alleen naar parkeren.
- Ook bij het vergunningparkeren in de 'Oostschil' rond de binnenstad is zeer zorgvuldig met bewoners omgegaan. Een werkgroep van zo'n 30 bewoners heeft een jaar lang overleg gehad met de gemeente. Er werden nieuwsbrieven verspreid en een telefonische enquête naar draagvlak wees uit dat de plannen die er lagen gewijzigd moesten worden. Het voorstel werd daarop zoveel mogelijk aangepast aan wat de meerderheid van de bewoners wilde.
- In het noordelijk deel van de Binnenstad zijn 62 extra parkeerplaatsen op verzoek van de bewoners gecreëerd.

Werken aan veiligheid en beperken van overlast

Delftenaren willen zich uiteraard veilig voelen in hun eigen stad. Gerichte acties, zoals het aanpakken van 'enge' plekken, dragen daaraan bij.

- Gevoelens van veiligheid in buurten hebben vaak te maken met de zogeheten 'enge plekken'. In Tanthof bleek in november 2000 bijvoorbeeld dat er hier en daar behoefte was aan extra verlichting. De Delftse 'enge plekken' zijn daarop in kaart gebracht. Enkele zijn inmiddels opgeknapt: Brionhof, Mexicohof en Nijlhof waar extra verlichting is aangebracht en het groen is aangepakt. Ook de achterpaden bij een aantal speelplekken zijn opgeknapt, zoals van de Bosuilstraat en de Gaaistraat.
- Het zien van de wijkagent speelt een belangrijke rol bij het veilig voelen. Iedere wijk heeft inmiddels één of twee wijkagenten die een actieve rol spelen binnen de wijkcoördinatieteams. Zij zijn vaak aanwezig bij bewonersavonden waar ook het Politiekeurmerk Veilig Wonen op de agenda staat.
- Omwonenden hadden problemen met Café "Don Quichot" aan de Vrijheidslaan. Op 30 november is dit café op last van de burgemeester gesloten vanwege overtredingen van de Opiumwet. Politie Haaglanden had in een rapportage aan de burgemeester kenbaar gemaakt dat er gedurende enkele maanden een onderzoek naar het bedrijf had plaats gevonden en dat op basis van dit onderzoek was geconstateerd dat er harddrugs werden gebruikt en verhandeld. Op basis van de bevoegdheden van de burgemeester, op grond van de gemeentewet, waren deze overtredingen aanleiding de zaak te sluiten.
- Ook de corporaties hebben meegewerkt aan het verbeteren van veiligheidsgevoelens door bijvoorbeeld portieken van flats en binnenterreinen af te sluiten zoals gebeurd is in de Krakeelpolder (voorheen Alcatraz/nu Selected) en het Westerkwartier waar hekken geplaatst zijn om gebieden af te kunnen sluiten om zo overlast tegen te gaan.
- Tunnels worden regelmatig als 'enge plekken' ervaren. Op verzoek van bewoners is de afgelopen jaren gewerkt aan het verbeteren van de binnenkanten van een aantal tunnels. Zo is de Hoventunnel schoongemaakt, van graffiti ontdaan en opnieuw geschilderd. Het creëren van 'legale' graffitiplaatsen wordt gezien als één van de instrumenten om illegale praktijken tegen te gaan.

Investeren in de jeugd

Speelvoorzieningen, opvangmogelijkheden en hangplekken dragen bij aan een prettige leefomgeving voor de jonge Delftenaren. Initiatieven worden uitgewerkt met ouders en omwonenden, en vooral ook met jongeren zelf.

- In 1999 was er voor heel Delft voor bijna 60 % van de kinderen van 0-4 een plek in een kinderdagverblijf of op een peuterspeelzaal en voor ongeveer 6 % van de kinderen van 4-12 jaar op een buitenschoolse opvang. Wijken die niet aan die percentages kwamen waren: Hof van Delft, Tanthof en de Binnenstad voor 0-4 jarigen opvang en Vrijenban, Hof van Delft, Buitenhof en Tanthof voor wat betreft de 4-12 jarigen opvang. Vanaf 1998 heeft de gemeente sterk ingezet op het realiseren van voorzieningen voor kinderopvang op wijkniveau. Daarbij is een relatie gelegd met de demografische gegevens ervan uitgaande dat ouders en kinderen overwegend opvang in de eigen buurt willen. Als gevolg daarvan is in wijken die achterbleven hard gewerkt aan het treffen van betere voorzieningen met als resultaat dat er in de wijken Vrijenban en Buitenhof nu ook een goed gespreid voorzieningenniveau is.

- Sport en Cultuur op Straat is een 'EZH-Investeren in de wijkenproject' dat het voormalige 'Sport on the Streets' vervangt en waarbij per wijk door jongeren zelf aangegeven wordt aan welke sportactiviteiten zij behoefte hebben en waar in sommige gevallen een culturele activiteit (20%) aan wordt toegevoegd. In het begin van 2002 bepaalde de BWD nog welke activiteiten er met de deelnemers ondernomen werden. Na de zomervakantie echter, werden steeds meer jongeren actief bij de programmering betrokken. De vraag wat ze zelf wilden werd centraal gesteld. Binnen de mogelijkheden werd het programma op basis van deze wensen gemaakt. Het aantal deelnemers was per wijk heel verschillend. Zo deden in de Olofsbuurt gemiddeld vijf deelnemers aan een activiteit mee, in Tanthof, Voorhof en Buitenhof waren dat er zo'n 25 per keer. In de Wippolder en Delft Noord lag de opkomst per activiteit gemiddeld op 10.

- TOS (Thuis Op Straat) is per januari 2002 (met enkele kinderziekten) gestart met de activiteiten in Voorhof en Buitenhof. De medewerkers hebben de wijk verkend en organiseren zeven dagen per week op verschillende plekken activiteiten voor jongeren van 2-20 jaar, in groepjes van gemiddeld 20 personen en in samenwerking met bewoners en bestaande netwerken. Aandachtspunt bij de evaluatie na een jaar is de verbinding met het brede-schoolprogramma. In de zomer van 2002 deden per plein zo'n 20 kinderen mee. De activiteiten worden o.a. in het Rode Dorp, op het Dirk Costerplein, in Poptahof en bij de Eraflats gehouden.

- Van het budget 'EZH-Investeren in de wijken' wordt een groot aantal speel- en trapvelden verbeterd: Tibetstraat/Karibastraat, Vossenlaan/Koekamp, Pijperring/ Berghuispad, Schubertlaan, Wilhelminalaan/Bakkerenpad, Mozartlaan, Isaac da Costalaan, Poptahof, Frederik Hendrikstraat en (gedeeltelijk) Muyskenlaan.

Plein bij de Wending

Voor de zomer van 2003 zijn al deze speel- en trapvelden verbeterd of gerenoveerd. Van het budget is een deel besteed aan de verharding van het sportveld bij de Border.

- Bij het Hof van Delftpark klaagden bewoners over overlast van jongeren bij de Parkzoomflats en in het bushokje in de buurt. De wijkcoördinator en de opbouwwerker hebben samen met de jongeren een zogeheten JOP (jongerenontmoetingspunt) uitgezocht. Deze is vervolgens gepresenteerd aan de omringende bewoners en geplaatst. Ook het rookhokje dat een aantal jaren geleden met de jongeren samen bij de Buurtraad '75 neergezet is, functioneert nog steeds als jongerenontmoetingsplek.

- Op de Buitenhofdreef is een centrum gekomen (Buitengewoon) waar alle wijkgerichte functies in 'huizen', zoals de makelaars van de brede school, de contactpersonen oudkomers, de sociaal consulenten, D'ruit (contactbevordering) en de schuldhulpverleners.

- In 2000 togen een aantal jongeren naar de burgemeester om een gloedvol betoog te houden over de vurige wens voor een skatebaan in Delft. Tegelijkertijd lagen er brieven van ouders van kinderen die ook om een skatebaan vroegen en bleek bij een prijsvraag: "Laat de knikkers maar rollen" de skatebaan één van de winnende ontwerpen. Genoeg redenen om hard te werken aan een skatebaan in Delft. Samen met jongeren werd er druk vergaderd, een ontwerp gemaakt en een locatie bepaald voor een groot skatepark. In 2002 werden er zelfs drie banen geopend. Het grote park langs de Provinciale weg, een kleiner park in Tanthof waar tevens een multifunctioneel trapveld aangelegd werd en een klein skateplekje op de Paardenmarkt. Dit laatste plekje kwam er door toedoen van de werkgroep Jongeren Binnenstad Noord. Zij bepaalden zelf de locatie en wat er op moest komen. De (geluids)overlast van de skatende kinderen op het Doelenplein werd daardoor aanzienlijk verminderd.

- Begin 2001 hadden bewoners en jongeren op het Westlandhof regelmatig ruzie over het gebruik van de speelplek. Het opbouwwerk en de wijkcoördinator hebben bemiddeld. De speelplek is opnieuw vormgegeven tot ieders tevredenheid.

- In de Wippolder was enkele jaren geleden een jongerenruimte aan de Jan de Oudenweg, die op een slecht moment in vlammen opging. Als alternatief werd toen (maart 1998) een tijdelijk honk neergezet. Jongeren zijn onder leiding van het jongerenwerk op zoek gegaan naar geschikte locaties. Van de weinige locaties die toepasbaar bleken, had de Muyskenlaan de grootste voorkeur, onder andere omdat er al een voetbalveldje lag. De jongeren werden betrokken bij het ontwerp en de inrichting van het gebouw.

- Het er naast gelegen gebouwtje van Humanitas was dringend aan een opknappbeurt toe en stak nogal schril af tegen het nieuwe jongerencentrum. Jongeren hebben het initiatief genomen om het gebouw van Humanitas een mooi verfje te geven. Het gehele straatwerk rondom het gebouw is tegelijk met de bestrating van het jongerencentrum door de gemeente opgeknapt. De meerkosten van de bestrating zijn vergoed uit het wijkbudget.

- In het Olofsparkje klaagden bewoners over overlast. Tevens stonden daar in de buurt drie speelplekken op de nominatie om weggehaald te worden, waaronder één in het park. Bewoners verzetten zich tegen deze plannen met als gevolg dat de speelplekken gehandhaafd en verbeterd zijn naar de wensen van de bewoners. Er zijn ook afspraken met de politie gemaakt, zodat bewoners het direct kunnen melden als ze overlast ervaren. Om het te vieren is er een groot 'verbroederingsfeest' in het park gehouden.

- De wijkcoördinatoren hebben samen met bewoners alle speelplekken in de stad bekeken en gewaardeerd. Het gevolg was het zogeheten speelplekkenplan waarvan de uitvoering inmiddels zo goed als afgerond is. Dit betekent dat van alle speelplekken in Delft (186) er de afgelopen vier jaar 64 veilig gemaakt zijn, 38 zijn licht aangepakt en 43 helemaal opnieuw ingericht. Uiteraard alles in samenspraak met de bewoners. Op verzoek zijn er ook 10 nieuwe speelplekken bijgekomen.

- De vier bewaakte speeltuinen in de stad zijn of worden op dezelfde manier aangepakt als de andere speelplekken met in dit geval uiteraard overleg met de besturen. Ook is er veel overleg geweest om te bekijken of het mogelijk is de Westerhonk geschikt te maken voor gehandicapte kinderen.

- De Speelbal in Poptahof heeft zich de afgelopen vier jaar ontwikkeld tot een goed bekendstaande voorziening voor kinderen in deze wijk. Steeds meer kinderen, waarvan vele van allochtone afkomst, weten de Speelbal te vinden. Balsoep in Buitenhof daarentegen heeft nauwelijks gefunctioneerd en wordt daarom op korte termijn verplaatst.

- In het Westerkwartier gaven bewoners aan dat er weinig mogelijkheid was om kleine kinderen te leren fietsen omdat er zo weinig stoepen zijn. Bij de invulling van het pleintje bij buurthuis de Wending is hiermee rekening gehouden. Daardoor is er nu naar ieders tevredenheid een plek ontstaan waar je als kind kunt leren fietsen en skaten.

- De situatie in en rondom jongerencentrum de Culture/Hang out verliep enige tijd niet goed. Dit had te maken met de activiteiten die daar plaatsvonden, met beperkingen in de professionele begeleiding en met de overlast die buurtbewoners ervoeren van de bezoekers van de Culture. Om de situatie te verbeteren is overleg met betrokkenen geweest en is een aantal maatregelen genomen. Daarop is de situatie verbeterd.

- In 1999 werd de prijsvraag "Laat de knikkers maar rollen" georganiseerd. Kinderen van de Centrale Opvang deden toen mee en wonnen met het ontwerp voor een groot speeltoestel: de Walvis. De Walvis werd samen met de kinderen vormgegeven en in de Glenn Millerstraat geplaatst, vlak bij de Centrale Opvang. In de loop van de tijd bleek echter dat het grote speeltoestel niet alleen voldeed aan de wensen van de doelgroep, maar een breder publiek trok: jongeren bleven er tot diep in de nacht 'hangen' en produceerden te veel geluid. Jammer, want het toestel voldoet aan alle wensen van de (kleine) kinderen. Het is nu tijdelijk opgeslagen en verhuist later mee naar de nieuwe huisvesting in Poptahof.

Nieuwsbende:

Kinderen betrekken bij eigen leefomgeving

In het kader van de Brede School zetten zestien kinderen uit de wijken Buitenhof en Voorhof zich in voor het kinderpersbureau Nieuwsbende. De kinderen maken reportages over onderwerpen die dicht bij huis liggen: vandalisme, (on)veilige speelplekken, risico's in het verkeer en straatvuil. Op die manier wordt geprobeerd jongeren mondiger te maken en ze meer te betrekken bij problemen in hun eigen leefomgeving.

Ifrah Farah (10 jaar) en Bahadir Tasoren (12 jaar) wonen in Poptahof en zijn sinds enkele weken actief bij Nieuwsbende. Ifrah: "We hebben ons voorgesteld op internet. Daar staan foto's van ons op. Ook hebben we foto's en filmpjes gemaakt van onze huizen. Dat was heel leuk. Je leert hoe je moet filmen en hoe je op de computer moet werken."

Bij de activiteiten van deze editie van Nieuwsbende staat vooral de aanstaande opknapbeurt van Poptahof centraal. Bahadir: "Eerst hebben we vragen gemaakt en toen zijn we mensen op straat gaan interviewen. We willen weten of de mensen het leuk vinden in de buurt. De meeste mensen hebben het naar hun zin, maar het is niet overal schoon. Dat vinden ze vervelend." Ook veiligheid op straat komt aan de orde. Ifrah: "Overdag is het wel veilig, maar 's avonds niet. Dan maken veel jongeren herrie of ze plassen op straat. Vooral oudere opa's en oma's willen dat het 's nachts rustiger is." Voor de kinderen uit de wijk is het belangrijkste dat ze onbezorgd buiten kunnen spelen. Bahadir: "Ik zou wel een park willen hebben met een groot net erom heen. Dan kunnen er geen honden en scooters bij en kunnen wij veilig spelen."

Brede schoolontwikkeling

Het project brede school werd opgezet in lijn met de wijkaanpak, compleet met een wijkwerkgroep en per 2004 voor iedere wijk een programmamakelaar die als spin-in-het web fungeert : binnen de wijk, maar ook tussen wijk en gemeente. Hiermee is gestart in Buitenhof en Voorhof; Tanthof en Vrijenban volgden in 2002. De overige wijken zijn in 2004 aan de beurt.

- De gemeente zet met de brede school in op het vergroten van de ontwikkelingskansen voor kinderen door in de wijken meer samenhang te brengen tussen onderwijs, kinderopvang, jeugdbeleid, sport, cultuur en opvoedingsondersteunende activiteiten. Samenwerken in de wijk en tussen de wijk en de gemeente is het motto.
- Een belangrijk product van de brede schoolontwikkeling is het programma van buitenschoolse activiteiten dat kinderen via school ontvingen en waaraan ze in en om de scholen in hun wijk konden meedoen. Scholen, gemeente en diverse instellingen droegen hun steentje bij aan deze nieuwe manier van werken.
- Bijna alle scholen in de wijken haalden één of meerdere activiteiten "in huis" en werkten dus eigenlijk samen met verschillende aanbieders: van de Papaver tot de VAK, van de kindertuinen tot de Brede Welzijnsorganisatie Delft. Op wijkniveau werd dit afgestemd in de wijkwerkgroep; deze maakte een keuze uit de activiteiten van het stedelijk menu. Omdat niet iedere wijk en iedere buurt hetzelfde is, was het zaak goed te kijken naar wat er speelt. Zo kan dezelfde activiteit er in de ene wijk anders uit zien dan in de andere wijk. Het kinderpersbureau bijvoorbeeld, dat op basisschool De Omnibus draait, besteedt op verzoek van die school, veel aandacht aan de herstructurering van Poptahof. Dit is iets wat speelt in de directe leefomgeving van de kinderen. Zij gaan dan ook zelf op onderzoek uit. Zo levert een activiteit ook een stukje maatschappelijke participatie voor de kinderen op.

- In de huisvesting is concentratie van functies in de wijk (logischer voor de gebruiker) het uitgangspunt. Prioriteit heeft de concentratie van school, buitenschoolse opvang en peuterspeelzaal. In elkaars buurt en waar mogelijk in één gebouw. Dit is bijvoorbeeld te zien in de binnenstad, waar de voormalige Paulusmavo zo werd verbouwd dat zowel de Jan Vermeerschool als BSO Tintel hier hun intrek kunnen nemen. De peuterspeelzaal is de derde bewoner. Soortgelijke clusters zijn of worden ook gerealiseerd in andere wijken. Bij verbouw, nieuwbouw of leegstand van schoolgebouwen wordt gekeken naar de behoefte én mogelijkheden tot koppeling van deze 3 functies in de wijk. Andere voorbeelden van dit soort multifunctionele centra zijn de J.P.Thijsseschool (Voorhof), Buurtcentrum Poptahof (BSO en peuterspeelzaal bij De Omnibus en de Anne de Vriesschool) en het schoolgebouw aan de Van Alkemadestraat in Hof van Delft (Basisscholen De Omnibus, het Mozaiek, peuterspeelzaal en BSO).

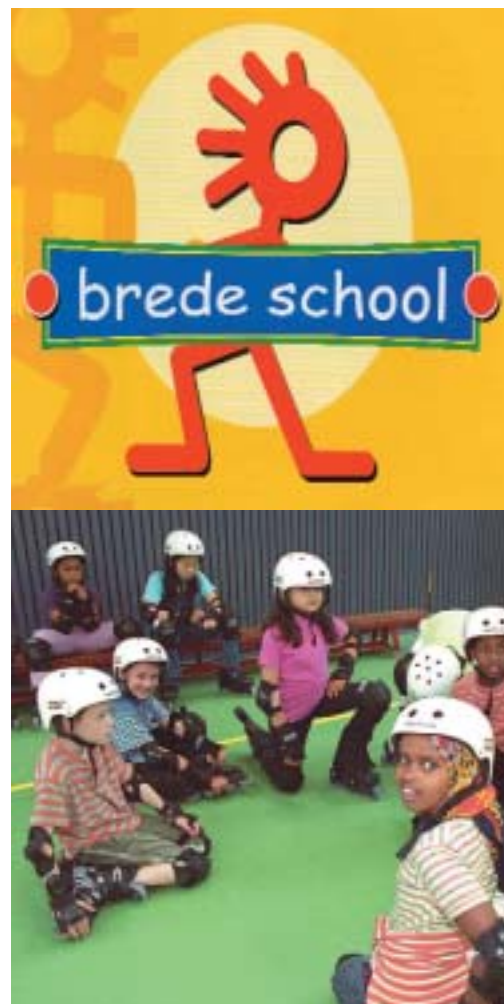
Eerste resultaten Buitenhof en Voorhof

- In de wijken Buitenhof en Voorhof draaide in het schooljaar 2001-2002 voor het eerst een brede schoolprogramma. Er werd een programma gemaakt voor het eerste en één voor het tweede semester. Een greep uit het programma-aanbod: Digitale zeskamp, Kinder EHBO, Kinderpersbureau, Op avontuur in de natuur, Percussie, Werelddans, Kinderwijktheater, Tekenen en schilderen, Skate safe en Kindertuinieren.
- In het voorjaarsprogramma konden de kinderen zich ook inschrijven voor alle sportkennismakingscursussen van het project "Kies voor hart en sport" (basketbal, volleybal, rugby, kegelen, enzovoort).

Het aantal kinderen dat deelnam aan de brede schoolcursussen:

	Buitenhof	Voorhof
1e semester schooljaar '01/'02:	225 (ca. 20 %)	120 (ca. 24 %)
2e semester schooljaar '01/'02:	270 (ca. 17 %)	160 (ca. 23 %)

2e semester is excl. sportkennismakingsaanbod.

Roland de Vreede
Voorzitter buurtvereniging Delftzicht

“Burgers serieus nemen”

Buurtvereniging Delftzicht was in eerste instantie actief tijdens de bouw van de nog jonge wijk. Nu zijn de prioriteiten verlegd naar zaken zoals het platform spoorzone en het parkeerbeleid. Het huidige wijkgericht werken gaat volgens voorzitter Roland de Vreede nog niet ver genoeg. “Als de wijkaanpak uitgaat van het principe dat er gewerkt wordt voor de burger, dan moet je het team van wijkcoördinatoren ook die positie geven. Zij zijn het immers die het moeten doen in samenwerking met de bewoners.”

Dat die ondersteuning soms achterwege blijft, heeft de buurtvereniging aan den lijve ondervonden. Roland: “De bewoners en gemeente hadden met elkaar overeenstemming bereikt over het parkeerbeleid in de wijk. Maar boven onze hoofden heen heeft de politiek tot iets anders besloten. Zelfs de wijkcoördinator wist daar niets van en dat is geen goede zaak.” Het gaat daarbij volgens Roland vooral om de manier waarop de gemeente met de gemaakte afspraak is omgegaan. “De afspraak is door de gemeente eenzijdig aangepast. Hierover is niet met de bewoners gecommuniceerd en dat is juist bij de wijkaanpak zo belangrijk. Als je als overheid draagvlak wilt creëren, moet je ook bereid zijn ‘onplezierige boodschappen’ terug te communiceren naar bewoners.”

Als voorzitter streeft Roland naar een constructieve opstelling naar de gemeente. “De vereniging moet als partner van de gemeente fungeren. Maar dat werkt wel van beide kanten. Het risico bestaat nu dat het draagvlak bij de buurtbewoners verdwijnt. We weten best dat onze wijk geen grote problemen kent. We moeten de zaken dan ook in de goede verhouding blijven zien. Maar ook voor deze wijk geldt dat de bewoners als serieuze gesprekspartners moeten worden behandeld.”

Enige tijd na dit interview heeft er overleg tussen alle betrokkenen plaatsgevonden en is er een oplossing voor bovengenoemde problematiek gevonden. Met deze oplossing is iedereen tevreden.

Nieuw logo winkelcentrum Dasstraat

Investeren in (buurt)winkels

Buurtwinkels dragen bij aan de leefbaarheid in een wijk. Met impulsen is het mogelijk de positie van deze winkels te verstevigen.

- De Dasstraat is een voorbeeld van hoe ondernemers samen met bewoners en gemeente tot verbetering van een buurtwinkelcentrum kunnen komen. In 2000 kaartten diverse organisaties, zoals bewoners Dasstraat en omgeving, winkeliers, woningcorporatie Vidomes, belangenplatform Tanthof, politie, scholen en Kamer van Koophandel, de problemen rond de Dasstraat bij de gemeente aan. De wijkcoördinator vormde daarop een werkgroep om deze problemen rondom het winkelcentrum aan te pakken. Dit heeft tot een aantal ontwerpen en voorstellen geleid. Het voorlopig en definitief ontwerp is op bewonersavonden ter sprake geweest. Tevens is er een onderzoek verricht naar de wensen van bewoners en is een economische analyse gemaakt van het winkelcentrum. Dit alles heeft tot diverse aanpassingen bij de Dasstraat geleid, zoals de aanleg van extra parkeerplekken, het voorstel voor een natuurvriendelijke oever en upgradering van de openbare ruimte middels het aanbrengen van nieuwe bestrating, fietsenrekken, aantrekkelijke beplanting en verlichting. Door deze aanpak ontstond een sneeuwbal effect en is de winkeliersvereniging nieuw leven ingeblazen, is er een nieuwe naam (Dashof) en een nieuw logo bedacht en zijn muurbeschilderingen gemaakt.

- Bewoners in diverse wijken hebben afgelopen jaren hun zorg uitgesproken over het verdwijnen van de buurtwinkels. In 2002 heeft adviesbureau WMP een onderzoek gedaan naar de toekomst van de verschillende (buurt)winkelcentra in Delft. Gebleken is dat de buurtwinkelcentra sterk moeten concurreren met de grote centra. Om een halt toe te roepen aan het verdwijnen van de buurtwinkel wordt momenteel een nota voorbereid waarin de gewenste ontwikkelingsrichting van de buurtwinkelcentra wordt vastgelegd, met de daarvoor benodigde acties.

Betere voorzieningen en meer activiteiten

Bewoners willen in de stad plekken waar ze elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen ontplooiën of vermaken. De wijkaanpak is erop gericht daarvoor goede accommodaties en ook activiteiten te realiseren. Bij de inrichting van de nieuwe accommodaties hebben bewoners een belangrijke rol, maar ook bij de invulling van de activiteiten die er zullen plaatsvinden worden bewoners betrokken.

- Na de nota "Knopen in de wijk" is er begonnen met het bouwen van de Delftse buurthuizen. In het Westerkwartier is wijkaccommodatie de Wending gebouwd en in de Wippolder het Wijkcentrum Wippolder. In Tanthof zijn de voorbereidingen voor een buurthuis in een vergevoerd stadium en Buurthuis de Bieslander wordt gerenoveerd.

Het jongerenhok in de Wippolder is in gebruik genomen (zie elders) en voor de bouw van een nieuw Poptahok is onlangs de eerste paal geslagen.

- Aan alle bewoners en gebruikers van 12 jaar en ouder van bedrijfsruimten in de Delftse wijk Minervaplein e.o. zijn 'wikaandelen' beschikbaar gesteld. Na acceptatie van de wikaandelen en de daaraan verbonden spelregels zijn deze personen wikaandeelhouders en hebben individueel stemrecht. Beslissingen over de herinrichting van het gebied, maar ook over de spelregels voor het wikaandelensysteem, worden in nauw overleg met de wikaandeelhouders genomen. Afgelopen jaar zijn er drie wikaandeelhoudersvergaderingen cq. stemrondes geweest. Er is gekozen voor een plein dat de huidige inrichting houdt, maar vrij ingrijpend wordt opgeknapt en er komt een nieuwe ontmoetingsruimte op de plaats van het voormalige buurthuis. Deze plaats is ook door de wikaandeelhouders bepaald. Van de 700 bewoners en gebruikers die in aanmerking komen voor een wikaandeel, zijn er circa 400 wikaandeelhouder geworden.

- Binnen de Sportvisie is een van de vier richtingen waar aandacht naar uitgaat het sporten dicht bij huis. Dit past in de wikaanpak en wordt in de uitvoering daar dan ook aan gekoppeld. Voorbeelden zijn de Buurtsportspelen, bedoeld om met wijknetwerken door middel van sport de leefbaarheid in de wijk te verbeteren. Voorhof is vorig jaar als pilotproject van start gegaan. Daarnaast bestaat het project Delftse Senioren Actief om wijkbewoners tussen 55 en 65 jaar te stimuleren tot (meer) sporten. In 2002 is het project in Voorhof gestart, in de jaren daarvoor liep het in Vrijenban en Hof van Delft. Bij de testdag in Voorhof kwamen ruim 300 mensen kijken hoe fit ze waren. Van alle 55-plussers die meedoen blijft 80% sporten.

- WippolderPUNTNL: internet met onbegrensde mogelijkheden. Op 4 april 2001 is een bijzonder project van start gegaan: bewoners van de wijk Wippolder kunnen bij WippolderPUNTNL niet alleen boeken lenen via internet, maar ook een gratis cursus internet volgen of een basiscursus computergebruik. In het wijkcentrum in de Wippolder staan zes computers, een tikkeltje futuristisch verwerkt in een grote tafel, glimmend te wachten op hun gebruikers. In de andere wijken volgen er meer servicepunten.

Stieneke Lambers
Ontwerper Openbare Ruimte gemeente Delft

“Bewoners zuiniger op openbare ruimte”

Als ontwerper Openbare Ruimte werkt Stieneke Lambers nauw samen met de wijkcoördinatoren van onder andere Wippolder en Vrijenban. Via de wijkcoördinator komen ideeën en wensen van bewoners binnen voor herinrichting van de openbare ruimte.

“Het beleid stelt kaders waarbinnen de wensen van buurtbewoners gerealiseerd kunnen worden. Het geeft mij handvatten waarmee ik aan de slag kan gaan. De schetsen die daaruit voortkomen worden vervolgens op een buurtvergadering getoond en besproken.” Maar het beleid van de gemeente kan door de buurtbewoners als beperkend worden ervaren. Stieneke: “Ik ben daarom altijd aanwezig als de eerste ontwerpen in de buurtvergadering worden besproken. Je hebt dan de mogelijkheid de beleidslijn toe te lichten. Dit werkt vaak verhelderend voor de bewoners en samen komen we er dan wel uit.”

Het duurt vaak enige tijd voordat een ontwerp van Stieneke wordt uitgevoerd. “Er gaat veel tijd zitten in het technisch uitwerken van de schets. Vervolgens moet het werk worden ingepland bij Stadsbeheer, de materialen moeten worden besteld en dan kan men aan het werk. Voor bewoners is dat vaak een lange tijd. We communiceren daarom regelmatig wat de stand van zaken is van een project. Bewoners moeten weten dat er aan een project gewerkt wordt en dat er aan hen wordt gedacht. Dat is vaak al voldoende.” Het mooie van de wijkaanpak voor haar werk vindt Stieneke dat ze weet wat er leeft in de buurt en er meer betrokkenheid is. “Je merkt direct of een ontwerp werkt. Als een project naar wens is gerealiseerd, lijken bewoners zuiniger te zijn op de openbare ruimte. Dat is mooi om te zien.”

4

Slotwoord

Vijf jaar wijkaanpak in Delft heeft veel opgeleverd: er zijn honderden initiatieven genomen die een bijdrage hebben geleverd aan de verbetering van de leefbaarheid in de wijken en er staat een nog steeds groeiend aantal op de rol voor 2003 en verder. De wijkaanpak genereert een beweging in de stad die zichzelf lijkt te versterken. De invloed van bewoners op de kwaliteit van hun woon- en leefomgeving is duidelijk gegroeid.

Er zijn nog volop kansen om meer en betere resultaten met de wijkaanpak te boeken. Dat is ook vastgesteld in de discussienota 'Doorontwikkeling wijkaanpak'. Daarin zijn ook de opgaven voor de toekomst bepaald. Daarmee is een goede basis gelegd om voort te gaan op de ingeslagen weg en nog meer en betere resultaten te boeken in de jaren die volgen.

